

druhý bude určen pro širokou veřejnost a bude v něm převažovat hudební složka.“⁴⁶⁾ Jeden z budoucích provozovatelů měl vytvořit konkurenční stanici ke zpravodajskému okruhu ČRo 1 – Radiožurnál, druhý měl v budoucnu konkurovat univerzálnímu okruhu ČRo 2 – Praha.

Licenční řízení vypsal Rada s uzávěrkou do 25. ledna 1993 a zájem o ně byl značný. Přihlásilo se devatenáct žadatelů.⁴⁷⁾ Neveřejná slyšení zájemců o provozování celoplošného rozhlasového vysílání se uskutečnila před Radou od 17. do 19. února 1993, veřejná slyšení o necelý týden později.⁴⁸⁾ Do užšího výběru postoupilo sedm uchazečů: Kobra, R. G. Evropa 1 (Frekvence 1), Rádio Mama, společnost Kaskol (Rádio Alfa), Rádio Kiss, Rádio Vox a Společnost pro rozvoj nezávislého rozhlasového vysílání (Rádio Blaník).

Své rozhodnutí, kterým do značné míry ovlivnila další vývoj v rozhlasové části mediální krajiny, oznámila Rada ČR pro RTV 9. března 1993. První licenci získali předkladatelé projektu zpravodajsko-publicistického rádia Alfa – společnost Kaskol. Z devíti členů Rady hlasovalo pro Rádio Alfa sedm, jeden se hlasování zdržel a jeden byl proti. Druhou licenci na provozování celoplošného rozhlasového vysílání v pásmu VKV II obdržela za svůj projekt rodinného rádia Frekvence 1 akciová společnost R. G. Evropa 1, jejímiž rozhodujícími podílňiky ve společnosti byli provozovatelé pražských lokálních rozhlasových stanic Evropa 2 a Rádio Golem. Frekvence 1 získala jednomyslnou podporu Rady, protože pro tento projekt hlasovalo všech devět radních. K rozhodnutí o vydání licencí projektům Rádia Alfa a Frekvence 1 sepsala Rada zdůvodnění.

Projekt Rádia Alfa, společnosti Kaskol, vybrala Rada z těchto důvodů:

Jeho projekt přispívá k pluralitě informačních zdrojů jako zcela nově koncipovaný typ zpravodajsko-publicistického rádia, ve kterém je mluvené slovo zastoupeno 55 procenty vysílacího času.

Kromě kvalitního zpravodajství z domova i ze zahraničí nabízí navíc rychlý sociologický průzkum o postojích populace k významným událostem uplynulého týdne, vypracovaný na základě denních šetření.

Projekt hodlá vyhradit dostatečný prostor pro informace o vývoji životního prostředí.

Ve vysílání projekt zamýšlí vyhradit prostor podpoře rozvoje tržní ekonomiky, podnikavosti a etiky podnikání. Do vysílání bude zařazena poptávková burza západních podnikatelů, kteří hodlají využít výrobních možností českých podniků.

Rádio Alfa bude přinášet populárním způsobem prezentované vědecké poznatky a naplňovat tak funkci rozhlasu jako možného poučení a vzdělávání.

Projekt naplňuje předpoklad, že vysílání Rádia Alfa bude službou veřejnosti v celém souboru výše uvedených oblastí působení.

Projekt se opírá o dostatečné kapitálové zajištění z několika na sobě nezávislých zdrojů, které nebudou přímo ovlivňovat programování stanice, a počítá s nezbytnými investicemi do technické infrastruktury.

Žádost o licenci na projekt Rádia Frekvence 1, společnosti R. G. Evropa 1, ocenila Rada z následujících důvodů:

Rozhodující podílňici společnosti dosahují trvale vysokého stupně poslechovatosti svých lokálních rozhlasových stanic při dodržování právního rámce udělených licencí i programové kvality.

Domácí kapitálová účast v akciové společnosti zaručuje dostatečný podíl na rozhodování a strategii rozhlasové stanice.

Programový formát tzv. rodinného rádia odpovídá požadavkům kladeným na celoplošné rozhlasové vysílání.

Projekt předpokládá vytvoření dostatečného prostoru pro zpravodajství, což napomůže rozvoji plurality informací v médiích.

Projekt dává prostor dramatické tvorbě prostřednictvím tematických miniseriálů a rozhlasových her.⁴⁹⁾

2.1.1 Rádio Alfa

Jako první soukromá celoplošná rozhlasová stanice vstupuje do éteru Rádio Alfa, jehož znělka se premiérově ozývá 13. září 1993. Vysílání začíná ze dvanácti vysílačů a signál pokrývá 81 procent území České republiky. Ještě před tím šéfredaktor stanice Josef Havel konstatuje, že Rádio Alfa chce konkurovat dvěma okruhům veřejnoprávního rozhlasu, a to ČRo 1 – Radiožurnál a ČRo 2 – Praha.⁵⁰⁾ První vysílací schéma stanice takové ambice skutečně mělo. Nabízelo posluchačům ekonomické zpravodajství (po–pá v 8.35 a 19.05 hodin „Cesty peněz“), kontaktní pořad na téma dne nazvaný „Co vy na to?“ (po–pá v 9.35, 16.15 a 18.30 hodin), magazín složený z nabídky a poptávky po pracovních příležitostech „Trh práce“ (po–pá v 10.35 hodin), pořad pro domácnost nazvaný „Elixír Alfa“ (po–pá v 11.35 hodin), blok určený motoristům „Auto-moto Alfa“ (po–pá v 12.15 hodin), magazín hudby a zajímavostí pro celou rodinu „Alfa koktejl“ (po–pá v 17.35 hodin), pořad zaměřený na prodej a koupi po telefonu „Šance

s Alfou“ (po–pá v 20.05 hodin). Ambiciózní bylo i zpravodajství Rádía Alfa, které krom zpráv v celou nabízelo posluchačům od pondělí do pátku každou půlhodinu od 5.30 do 20.30 hodin stručný přehled zpráv. První programové schéma Rádía Alfa obsahovalo i hlavní zpravodajskou relaci „Alfa a Omega“ (po–ne v 18.00 hodin).⁵¹⁾

Po roce vysílání se plány provozovatelů Rádía Alfa rozbít informační monopol Českého rozhlasu bortí. Příčin je několik. V první řadě jde o špatnou komunikační strategii stanice. Její program je příliš podobný zpravodajskému okruhu veřejnoprávního rozhlasu ČRo 1 – Radiožurnál, pro posluchače možná až příliš nepřehledný. Pozdější sociologické výzkumy dokázaly, že posluchač očekává i od zpravodajské stanice přehlednost a jednoduchost programu. Tuto vlastnost první programová schémata Rádía Alfa postrádají. Navíc soukromá stanice s omezenými technickými a finančními prostředky nemůže vytvořit „lepší kopii“ zpravodajského okruhu veřejnoprávního rozhlasu. Rovněž propagace stanice nedovedla posluchače, orientované na zpravodajství, přesvědčit, aby si přeladili. Reklamní a propagační kampaň Rádía Alfa je postavena na ilustrované postavě kočky, vybavené magnetofonem a mikrofonom, a sloganu: „Alfa to ví první.“

Poslechovost Rádía Alfa se po roce vysílání pohybuje kolem čtyř procent. Frekvence 1 má v té době dvojnásobný počet posluchačů. Alfa se dostává i do finančních potíží, jejichž příčiny je možné hledat, krom drahého a velkorysého pojetí zpravodajského formátu v našich poměrech, i v nákladech na dvanáct vysílačů, které stanici v počátcích jejího vysílání šířily. Potíže s nedostatkem peněz na provoz řeší majitelé stanice jednak hledáním nového investora, který by vstoupil do servisní organizace zajišťující vysílání stanice⁵²⁾, a pak také pozvolným odklonem od původního zpravodajsko-publicistického formátu, na nějž společnost Kaskol získala od Rady ČR pro RTV licenci.

Ve druhé polovině roku 1994 dochází k jednáním mezi licencovanou společností Kaskol a společností Central European Media Enterprises (CME), vlastníci majoritu v České nezávislé televizní společnosti, která provozuje vysílání nejsledovanější privátní televizní stanice v České republice TV Nova. Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání ale na svém zasedání 22. listopadu 1994 majetkový vstup CME do servisní organizace Rádía Alfa, a. s., nepovolila. Zamítnutí žádosti odůvodnila tím, že propojení dvou celoplošných provozovatelů vysílání (TV Nova a Rádía Alfa) považuje za možné ohrožení hospodářské soutěže v oblasti elektronických médií. Držitel licence, společnost Kaskol, se rozhodl využít nedokonalosti mediálních zákonů a společnost CME vstupuje později formou úvěru do akciové společnosti Radio Alfa. Toto propojení zahraničního partnera se servisní organizací CME oficiálně potvrzuje 2. dubna 1995. Finanční ředitel společnosti CME Leonard Fertig odmítá výši zmíněné investice zveřejnit.

Souběžně s jednáními o vstupu investičního partnera do Rádía Alfa dochází ke změnám v programovém schématu stanice. Koncem roku 1994 oznamuje programový ředitel Alfy Miroslav Dittrich rozsáhlé programové změny, jejichž cílem je zvýšení poslechovosti.⁵³⁾ Rádio Alfa posiluje ve svém vysílání prvek zábavy. Dopoledne se například objevuje v programu magazín rad, zajímavostí a povídaní „Elixír Alfa“ moderovaný hlasatelkami Janou Smutnou a Ivanou Vališovou (po–pá 9.00–12.00). Novinkou ve schématu je i hudební pořad „Alfa splní vaše přání“, v němž dva moderátoři komunikují s posluchači a plní jim písničková přání. Svou nespokojenost po změnách programového schématu začíná vyjadřovat Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Po aktuálním monitoringu stanice v létě 1995 posílá regulační orgán licencované společnosti Kaskol upozornění na nutnost dodržování licence se lhůtou k nápravě do konce srpna 1995. Kaskol slíbí zintenzívnění žurnalistické formy programu – co do hodnověrnosti a výběru témat – s tím, že vysílání v modernější podobě, které nastartuje od podzimu 1995, získá přízeň posluchačů právě pro svou informační a zpravodajskou sílu. Aby mohl zjednat nápravu, požadoval držitel licence k vysílání Rádía Alfa posunutí termínu na 15. říjen 1995. Rada nakonec souhlasila s prodloužením lhůty k nápravě, avšak do konce září 1995.

Zásadním mezníkem v historii Rádía Alfa je 1. říjen 1995, kdy je definitivně potvrzeno propojení této rozhlasové stanice s televizí Nova. Rádio Alfa mění název stanice na Rádio Nová Alfa. Zpravodajsko-publicistický formát je definitivně přeměněn na méně náročný hudebně-zábavný. Publicistika je vytlačena do posluchačsky nezajímavých večerních vysílacích časů a mluvené slovo, na které kladly licenční podmínky hlavní důraz, naplňují humoristické scénky a skeče v pořadu „Divadlo pro uši“ (po–pá od 00.00 do 5.00 hodin). Ředitel TV Nova Vladimír Železný označil tehdy v jednom ze svých sobotních pořadů „Volejte řediteli“ Rádio Nová Alfa za sesterskou rozhlasovou stanici televize Nova. Podle něj poskytl jeho televize „spřátelenému rádiu na leasing generálního ředitele Richarda Medka“, někdejšího šéfa vysílání Snídaně s Novou. Po změně programu a názvu stanice na Rádio Nová Alfa promlouvají k posluchačům moderátoři televize Nova Pavel Poulíček, Eva Jurinová, Zbyněk Merunka, Dana Morávková, Slávek Boura a další. K tomuto účelu byl do programového schématu stanice zařazen pořad „Nova znova“ (po–pá od 15.00 do 18.00 hodin). Vysílání Rádía Nová Alfa je podpořeno i masivní reklamní kampaní v TV Nova, kterou by si málokdo z provozovatelů privátního rozhlasového vysílání mohl dovolit. Propojení Alf a Novy se projevuje nárůstem poslechovosti. Nejposlouchanější soukromou rozhlasovou stanicí v České republice se ale Rádio Nová Alfa nestalo. Je absurdní, že původně zamýšlený projekt zpravodajsko-publi-

cistického Rádía Alfa se stává konkurencí hudebním stanicím, zatímco Frekvence 1 – jako rodinné a zábavné rádio – posiluje své zpravodajství a podle sociologických výzkumů se svým formátem přibližuje k prvnímu okruhu veřejnoprávního rozhlasu ČRo 1 – Radiožurnál.

Přejmenování stanice a změna programového schématu byly kritizovány nejen konkurenčními rádii, ale i Radou ČR pro RTV. 2. října 1995 vyjadřují akcionáři Frekvence 1 své znepokojení nad vznikem sesterské rozhlasové stanice Rádio Nová Alfa propojené s TV Nova. Ředitel programu F1 Michel Fleischmann míní, že jde o porušení konkurenčního boje v rámci hospodářské soutěže. O dva dny později se zástupci Rádía Nová Alfa scházejí se členy Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Regulační orgán vyjadřuje nespokojenost a zneklidnění nad tím, že držitel licence k vysílání – společnost Kaskol – provedl změny programové skladby a změnu názvu bez jejího souhlasu. Ředitel TV Nova Vladimír Železný stanovisko Rady odmítá. Podle něj může Rada vyjadřovat rozpaky nebo zneklidnění nad situací kolem Rádía Nová Alfa, ale nemá proč, protože de facto ke změně profilu programové skladby rádia nedošlo. Ředitel marketingu TV Nova Radek Bajgar odmítá mediální kampaň proti spolupráci TV Nova a Rádía Nová Alfa, kterou podle něj vedou konkurenti obou stanic.

Rada se v průběhu října 1995 situací kolem Rádía Nová Alfa několikrát zabývala.⁵⁴⁾ 8. listopadu 1995 se nakonec Rada na svém zasedání rozhodla udělit Rádíu Nová Alfa milionovou pokutu za nedodržování licenčních podmínek, zvláště poměru mezi hudbou a mluveným slovem. Sankce mohla být podle zákona až dvoumilionová, Rada ovšem rozhodla o poloviční sazbě. I tak byla tehdy pokuta Rádíu Nová Alfa nejvyšší sankcí, jakou regulační orgán do té doby udělil. Společnost Kaskol se v prosinci 1995 proti udělení pokuty za nedodržování licenčních podmínek odvolala k soudu. Generální ředitel servisní organizace Rádio Alfa, a. s., Richard Medek dodal soudu celotýdenní programové schéma, které podle něj potvrzuje dodržování poměru slova a hudby podle licenčních podmínek. Mezitím společnost Kaskol, vlastníci licenci k vysílání, požádala 13. listopadu 1995 Radu o povolení změny programové skladby rádia a změny názvu stanice. Majitel licence má zájem o snížení podílu mluveného slova ve vysílání a o změnu charakteru zpravodajství. O měsíc později, 12. prosince 1995, Rada žádost společnosti Kaskol o změnu názvu stanice na Rádio Nová Alfa zamítá. Své rozhodnutí zdůvodňuje tím, že používáním stejného loga jako jiný subjekt na mediálním trhu „by mohlo dojít k určitému druhu vztahování“ k tomuto subjektu, tedy k TV Nova, která se stanicí úzce spolupracuje a má podobné logo. V případě žádosti o povolení změn programové skladby stanice dala Rada najevo pouze ochotu snížit povinný limit mluveného slova a zabývat se více jeho obsahem než rozsahem. Vyžádala si proto odpovídající konkretizaci uváděných dat a řízení o žádosti o změnu licence počátkem roku 1996 přerušila. Obě strany se rozhodly počkat na rozhodnutí soudu. 22. října 1996 Městský soud v Praze svým rozhodnutím potvrdil správnost rozhodnutí Rady o udělení milionové pokuty za nedodržování licenčních podmínek. V březnu 1997 obdržela Rada i druhý rozsudek ve věci názvu stanice. Podle verdiktu Městského soudu v Praze se musí společnost Kaskol vrátit k původnímu názvu – Rádio Alfa. 1. dubna 1997 se Rádio Nová Alfa vrací k původnímu názvu Rádio Alfa. V polovině roku 1997 zahajuje Rada s majitelem licence správní řízení o jejím odnětí. Hlavním důvodem zahájení správního řízení je podle předsedy Rady Bohuslava Hanuše to, že společnost Kaskol i přes předchozí sankce trvale nedodržuje projekt a programové podmínky k licenci.⁵⁵⁾ Novou žádost o změnu licenčních podmínek formulovala společnost Kaskol natolik přijatelně, že ji Rada v září 1997 přijala. Dva měsíce poté zastavil regulační orgán i správní řízení o odnětí licence. Programové schéma stanice se vrací ke zpravodajství a publicistice. Tím skončil dva roky trvající spor mezi Radou České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání a jedním ze dvou provozovatelů soukromého celoplošného vysílání v pásmu VKV II.⁵⁶⁾ Oběma provozovatelům vysílání (Rádíu Alfa i Frekvenci 1) končí platnost licence 24. února 1999. Rada se proto rozhodla vyhlásit licenční řízení na celoplošné rozhlasové vysílání v pásmu VKV II s uzávěrkou pro příjem žádostí k 31. březnu 1998. V tomto řízení společnost Kaskol neuspěla a licenci získala společnost Londa s projektem Rádía Impuls. O dalších událostech, spojených s Rádiem Alfa a novým vlastníkem licence k vysílání Rádía Impuls – společností Londa, pojednává jiná část této práce.

2.1.2 Frekvence 1

Druhá soukromá celoplošná rozhlasová stanice Frekvence 1 zahájila své vysílání 18. října 1993 v pět hodin ráno. Signál šíří při zahájení vysílání šest vysílačů, které pokrývají 66 procent území České republiky. Komunikační strategie, potažmo program Frekvence 1 jsou postaveny na třech složkách. První z nich je složka rodinného rádia. Není tím myšleno jen to, že Frekvence 1 vysílá pro celou rodinu, i když témata o rodině tvoří velmi důležitou část programu, ale především fakt, že se snaží oslovit všechny věkové vrstvy. Podle pozdějších průzkumů se představy tvůrců naplnily. Druhou složkou, na níž byl vystažen program Frekvence 1, je interaktivní kontakt s posluchačem. Až v osmdesáti procentech vysílačího času se může posluchač dovolat do rádia a přímo do vysílání sdělit moderátorovi, hostům a ostatním

posluchačům své zkušenosti. (V roce 1993 nebyla interaktivní složka mezi posluchačem a rozhlasovou stanicí tak běžná, jak se může jevit z dnešního pohledu.) Třetím cílem stanice bylo rozvinout v programu složku zábavy.

Zatímco většina soukromých rozhlasů je koncipována jako hudební proud, Frekvence 1 staví svůj program do bloků, charakterizovaných individualitou moderátora, okruhem diskutovaných témat i výběrem hudby. Vedení stanice vychází z názoru, že rádio postavené na blocích nabízí větší možnost soustředit se na dominující věkové skupiny, které v danou hodinu mohou rozhlasové vysílání sledovat. Z tohoto pohledu se stal doslova fenoménem stanice pořad „Klub TV hlasatele F1“, později „Dámský klub F1“ (po–pá od 8.30 do 12.00 hodin), moderovaný populárními televizními hlasatelkami. Dalšími programovými dominantami jsou v počátcích vysílání Frekvence 1 ranní informační blok nazvaný Ranní zpravodajství z domova i ze světa s Ivo Mravinacem (po–pá od 5.00 hodin do 8.30 hodin), informačně-publicistický magazín „Polední žurnál Standy Berkovce“ (po–pá od 12.00 do 13.00 hodin), písničkový kontaktní pořad se zpěvákem Pavlem Vítkem „Čára vašeho života na F1“ (po–pá od 13.00 do 15.30 hodin) následovaný soutěžním blokem „Soutěže a písničky s Michalem Mücksteinem“ (po–pá od 15.30 do 18.00 hodin). Podvečerní a večerní program Frekvence 1 je vyhrazen politické, společenské a kulturní publicistice. Zmíněné žánry naplňují pořady Zuzany Bubílkové Press Club (po a pá od 18.00 do 19.00 hodin) a Open Line (út–čt od 18.00 do 19.00 hodin), program „Kulturní klub F1 Evy Ociskové“ (po–pá od 19.00 do 22.00 hodin) a večerní zpravodajský souhrn nazvaný Round Up Frekvence 1 (po–pá od 22.00 do 22.30 hodin). V neděli zařadila Frekvence 1 do svého vysílacího schématu pořad „Týden očima humoristy Miloslava Šimka“ (od 12.00 do 12.30 hodin), který je předchůdcem jednoho z nejsledovanějších televizních programů „S politiky netančí!“.⁵⁷⁾ Programový ředitel Michel Fleischmann charakterizuje 24. února 1994 Frekvenci 1 jako postmoderní rádio: „V našem typu rádia se nebojíme informace opakovat a vracet se k nim z nových úhlů pohledu. I když nabízíme hodně muziky, přesto zařazujeme šest a půl hodiny zpravodajských pořadů denně.“⁵⁸⁾ Po prvním roce existence se Frekvence 1 stává nejposlouchanější soukromou rozhlasovou stanicí v zemi. Podle výsledků poslechovosti, které zveřejnila agentura ALSA a GfK, si denně tuto stanicí naladí 750 tisíc posluchačů. Vedení Frekvence 1 prozrazuje svůj úmysl porazit v boji o posluchače „staříčkou tradicí veřejnoprávního rozhlasu jako nejsledovanějšího rádia v Čechách“, konkrétně ČRo 1 – Radiožurnál a ČRo 2 – Praha.⁵⁹⁾ V případě druhého okruhu veřejnoprávního rozhlasu, stanice Praha, se to podařilo, v případě stanice Radiožurnál nikoliv.⁶⁰⁾ 6. listopadu 1995 je Frekvence 1 nejposlouchanější rozhlasové stanicí v zemi ČRo 1 – Radiožurnál na dosah. Podle zveřejněného Media Projektu '95 zaostává její sledovanost jediné procento za Radiožurnálem: Frekvence 1 má 14procentní poslechovost a Radiožurnál 15procentní. Rok 1995 je možné označit za zlatou éru Frekvence 1.

Ve druhé polovině roku 1996 dochází k odlivu posluchačů, který je bezesporu způsoben tím, že vedení stanice nepropracovává komunikační strategii svého média. Méně poslouchané pořady jsou přesouvány v programovém schématu bez jakékoliv logiky. Například vysílací čas „Světa v pohybu“ dozná během krátké doby dvou změn, podobný osud stihne i blok „Soutěže a písničky“. Stanice navíc není schopna pružně reagovat na změny posluchačského zájmu. Svou roli při snížení posluchačské obce Frekvence 1 bezesporu sehrála změna formátu Rádía Alfa, z něhož se 1. října 1995 stalo Rádio Nová Alfa, a velkorysá reklamní kampaň stanice v nejsledovanější televizi TV Nova, s níž spolupracuje.⁶¹⁾

K výrazným změnám programové struktury Frekvence 1 dochází začátkem roku 1997. Stanice se snaží potlačit prvek zábavy v programu a naopak upřednostňuje prvek informační. Do rozhlasového éteru se například vrátily tradiční Rozhlasové noviny: 3. března 1997 v 17.45 hodin se poprvé ozvala znělka Rozhlasových novin F1 následovaná patnáctiminutovým souhrnem událostí dne. Mezi další zpravodajské novinky Frekvence 1 se zařadil pořad „S týdnem v zádech“ (vysílaný v premiéře v sobotu v 8.30–9.00 a reprízovaný v neděli v 18.00–18.30). Po třech letech existence doznal zásadních změn i ranní zpravodajský proud Frekvence 1. Nový pořad nazvaný Čas na zprávy nabízel posluchačům každou půlhodinu patnáctiminutový přehled nejdůležitějších a nejzajímavějších událostí z domova, ze světa i ze sportu. Další části ranního rozhlasového bloku obsahovaly například informace pro spotřebitele, motoristické zajímavosti a hudbu. Tyto programové změny ovšem zcela nezastavily propad poslechovosti stanice. K dalším výrazným změnám ve vysílacím schématu Frekvence 1 proto dochází ve druhé polovině roku 1998, kdy se prvek zábavy a informací v programu dostává do rovnováhy. To se projevuje nárůstem poslechovosti.⁶²⁾

Za prvních šest let existence se Frekvence 1 stala nejposlouchanější soukromou rozhlasovou stanicí v České republice a její postavení v rozhlasové části mediální krajiny je stabilní. Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání ve svých výročních zprávách o stavu vysílání několikrát konstatovala, že Frekvence 1 patří k mála stanicím, které dodržují zákonné a licenční podmínky.⁶³⁾ Rada proto na svém výjezdním zasedání 9. června 1998 udělila Frekvenci 1 licenci k celoplošnému rozhlasovému vysílání na dalších šest let – do roku 2005.

2.2 Soukromé celoplošné vysílání v pásmu středních vln

Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání v roce 1992 na základě podkladů Federálního ministerstva spojů ČSFR konstatovala, že soubor kmitočtů umožňuje sestavení zhruba tří středovlnných sítí s celoplošným významem. Jednu využívalo pro šíření svého signálu Rádio Svobodná Evropa (šlo o synchronní síť na kmitočtu 1287 kHz), druhou ČRo 2 – Praha (šlo o kvalitní síť založenou na využití exkluzivního kmitočtu 639 kHz) a třetí ČRo 1 – Radiožurnál. Zákon č. 36/1993 Sb., o některých opatřeních v oblasti rozhlasového a televizního vysílání z 22. prosince 1992, však přidělil Českému rozhlasu pouze jednu středovlnnou celoplošnou síť. Vzhledem k tomu, že i po rozdělení Československa byl zájem zachovat vysílání prvního okruhu veřejnoprávního rozhlasu ČRo 1 – Radiožurnál v pásmu středních vln a podmínky pro přechod Radiožurnálu do pásma VKV II nebyly dosud vytvořeny, dala Rada ČR pro RTV Českému rozhlasu do užívání na tzv. přechodné období i druhou středovlnnou síť.

Rada zároveň tvrdila, že další možnosti využití druhé sítě vysílačů v pásmu středních vln spadají buď do oblasti naplnění některých představ Českého rozhlasu o rozvoji regionálního vysílání⁶⁴⁾, nebo může být tato síť nabídnuta soukromým provozovatelům.⁶⁵⁾

Koncem roku 1993 se Český rozhlas dostal do tíživé finanční situace, krom jiného pod tlakem stagnujícího rozhlasového poplatku (od 1. 4. 1991 ve výši 20 Kč) a naopak dramaticky rostoucích cen služeb tehdejší Správy radiokomunikací. Vedení rozhlasu rozhodlo, že pokud se finanční situace veřejnoprávního média nezmění, okruh ČRo 1 – Radiožurnál opustí středovlnnou vysílací síť, kterou získal od Rady do dočasného užívání. Jednání generálního ředitele Českého rozhlasu Vlastimila Ježka s tehdejším ministrem financí Ivanem Kočárníkem o zvýšení koncesionářských poplatků byla nakonec úspěšná.⁶⁶⁾ Mezitím se Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání usnesla na tom, že vypoví dohodu o dočasném užívání druhé středovlnné sítě pro Radiožurnál Českého rozhlasu. Regulační orgán proto vypsál licenční řízení s tím, že jeho vítěz bude moci zahájit své vysílání na středních vlnách nejdříve po 30. září 1994. Krátce po vypsání licenčního řízení se začaly ozývat hlasy, že rozhodnutí Rady je nekoncepční. Ve chvílích, kdy regulační orgán k tomuto rozhodnutí dospěl, vysílalo v České republice bezmála šedesát lokálních a regionálních stanic a dvě stanice celoplošné. Už tehdy bylo zřejmé, že nákladné vysílání soukromého celoplošného rádia na středních vlnách reklamní trh neuziví. Jen za šíření signálu prostřednictvím této sítě požadovaly České radiokomunikace více než 50 milionů korun ročně.

Do licenčního řízení o provozování celoplošného rozhlasového vysílání v pásmu středních vln se nakonec přihlásilo pět žadatelů. Veřejná slyšení se uskutečnila 21. a 22. března 1994. Jako první předstoupili před Radu zástupci společnosti Rádio Echo s projektem stejnojmenné rozhlasové stanice. Při jeho obhajobě uvedli, že se chtějí obracet ke střední a starší generaci posluchačů. Program bude vycházet z potřeb posluchačů a důraz bude klást na „pozitivní interpretace a vnímání světa, které život usnadňují“. Zpravodajství má využít informačního servisu ČTK a přinášet zejména komentáře a poznámky. Poměr hudby k mluvenému slovu má být podle projektu Rádía Echo jedna ku jedné. Jednatel společnosti Karel Navrátil dále uvedl, že program stanice se bude orientovat na regiony, vytvoří „komunikační mosty mezi centry a venkovem“ a využije spolupráce s regionálními rádii. Rádio Echo si klade za cíl oslovit i školáky, třeba pomocí archivů mluveného slova vydavatelství Supraphon, které se stalo společníkem stanice. Druhým účastníkem licenčního řízení byli zástupci Rádía Lion, kteří v lednu 1994 získali licenci k regionálnímu vysílání v pásmu VKV na území Prahy a středních Čech. Jednatel společnosti Oldřich Šesták při veřejném slyšení uvedl, že Rádio Lion bude zpravodajská stanice s minimálně padesáti procenty mluveného slova. K tomu poslouží 96 zpravodajských bloků denně. Stanice výhradně s českým kapitálem se míní orientovat na posluchače od 25 do 50 let. Tomu má odpovídat hudba, ale i kulturní zpravodajství a publicistika, umělecké pořady a literární cykly.⁶⁷⁾ Třetím uchazečem o celoplošné vysílání na středních vlnách bylo Rádio Vox. Jednatel Karel Svoboda prohlásil, že jeho stanice by se soustředila na cílovou skupinu posluchačů mezi dvaceti až šedesáti lety. Mluvené slovo a hudba mají být v programové skladbě zastoupeny v poměru jedna ku dvěma. V případě udělení licence by se Rádio Vox spojilo s Českými radiokomunikacemi a některou bankou. Čtvrtým žadatelem byla společnost Touch Point Radio s projektem křesťanské rozhlasové stanice. Prezident firmy Touch Point International David Jackson popsal programovou skladbu jako rovnoměrné rozložení hudby, mluveného slova a pravidelných pořadů. Zajímavostí celého projektu je takzvaná Univerzita na vlnách. Pořad, který má dát posluchačům možnost plnoprávního vystudování vysoké školy. Posledním žadatelem byla akciová společnost Valc, které v té době již provozovala lokální vysílání v pásmu VKV v Brně. V případě udělení licence firmě Valc by na středních vlnách vzniklo zpravodajsko-informační rádio, v němž by mluvené slovo bylo zastoupeno dvaceti až čtyřiceti procenty. Zbytek vysílání by zaplnila komerční hudba, přičemž čtyřicet procent z ní bylo české provenience.⁶⁸⁾

Dne 15. dubna 1994 Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání hlasováním rozhodla, že vítězem licenčního řízení na provozování celoplošné rozhlasové stanice v pásmu středních vln se stal projekt Rádía Echo. O čtyři dny později, 19. dubna 1994, stálá parlamentní komise pro sdělovací prostředky na

návrh předsedy Jana Kasala doporučila Radě, aby přerušila správní řízení o přidělení licence Rádiu Echo a druhou středovlnnou síť ponechala v užívání Českému rozhlasu. Předseda Rady Oldřich Tomek před poslanci zdůvodňoval udělení licence soukromému provozovateli mimo jiné tím, že Český rozhlas neposkytl průkazný materiál, na jehož základě by disponoval penězi na provozování druhé středovlnné vysílací sítě ve stávající podobě. Generální ředitel Českého rozhlasu Vlastimil Ježek následně uvedl, že ministerstvo financí zatím neodpovědělo veřejnoprávnímu rozhlasu na jeho žádost o zvýšení koncesionářských poplatků. Český rozhlas proto nemohl poskytnout Radě záruky, které požadovala jako podmínku pro ponechání druhé středovlnné sítě k šíření signálu ČRo 1 – Radiožurnál. Poslanci ve svých vystoupeních při zasedání stálé parlamentní komise pro sdělovací prostředky kritizovali Radu, zejména v souvislosti s jejími předchozími prohlášeními, že bude přihlížet při udělování licencí k požadavkům Českého rozhlasu jako veřejnoprávní instituce závislé na používání středovlnné sítě.⁶⁹⁾ Udělení licence k vysílání na středních vlnách kritizoval týž den v rozhovoru pro Český rozhlas i český premiér Václav Klaus, který označil rozhodnutí Rady za absurdní.⁷⁰⁾ Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání veškerou kritiku v souvislosti s udělením licence Rádiu Echo odmítla. Místopředseda regulačního orgánu Josef Josefík na tiskové konferenci 26. dubna 1994 oznámil, že se Rada nepodřídí doporučení stálé parlamentní komise pro sdělovací prostředky z 19. dubna 1994 a správní řízení ve věci udělení licence Rádiu Echo dokončí. Podle Josefíka jsou prohlášení politiků i komentáře v tisku k této kauze velmi nepřiměřené podstatě problému.⁷¹⁾ 17. května 1994 Rada na svém zasedání schválila správní rozhodnutí o udělení licence Rádiu Echo. 18. května 1994 tato licence pro celoplošné rozhlasové vysílání na středních vlnách nabyla právní moci. Týž den vydal generální ředitel Českého rozhlasu Vlastimil Ježek prohlášení: „Vedení Českého rozhlasu nadále považuje udělení licence pro celoplošné vysílání na středních vlnách Rádiu Echo za rozhodnutí, které nerespektuje zájem podstatné části občanů České republiky.“⁷²⁾ Vlastimil Ježek ve svém stanovisku zároveň uvedl, že podle platných právních norem zřejmě Český rozhlas nemůže rozhodnutí Rady soudně napadnout. Uvedl tak na pravou míru předchozí úvahy, že vedení veřejnoprávního rozhlasu Radu ČR pro RTV za vypsání licenčního řízení na tzv. druhou středovlnnou síť zažaluje.

Dne 14. června 1994 generální ředitel Českého rozhlasu Vlastimil Ježek oznámil, že první okruh veřejnoprávního rozhlasu Radiožurnál opustí druhou středovlnnou síť dříve, než se předpokládalo – a to již 15. července 1994. Vedení Českého rozhlasu vedlo k tomuto kroku udělení licence Rádiu Echo. Zbylé prostředky na vysílání slíbil Ježek přeskupit tak, aby Český rozhlas zlepšil celoplošné pokrytí území České republiky vysíláním Radiožurnálu v pásmu VKV II.⁷³⁾ Dalším důvodem byly mnohem vyšší provozní náklady středovlnné sítě vysílačů, než jaké jsou u VKV. Představitele Rádía Echo toto rozhodnutí zaskočilo. Obrátili se proto na Radu Českého rozhlasu, aby termín, kdy má rozhlas skončit vysílání na druhé středovlnné síti, ještě zvážila. Zároveň s tím požádali i stálou parlamentní komisi pro sdělovací prostředky, aby zprostředkovala společné jednání se zástupci Českého rozhlasu. Jednání před poslanci parlamentní komise se uskutečnilo 29. června 1994 a skončilo bez konkrétního výsledku. Vedení Rádía Echo proto muselo zabezpečit zkušební vysílání, s nímž začalo ihned po opuštění druhé středovlnné sítě Českým rozhlasem.

Dne 15. července 1994 ve 20.00 hodin začíná Rádio Echo vysílat. K zahájení vysílání došlo o 128 dní dříve, než měla vypršet zákonem povolená lhůta k přípravě vysílání, která je 180 dní. „Tuto lhůtu jsme nevyužili proto, aby na středních vlnách nevznikla pauza,“ řekl čtyři dny před začátkem vysílání na tiskové konferenci programový ředitel stanice Karel Navrátil. První programové schéma Rádía Echo obsahovalo zpravodajské a publicistické pořady a archivní snímky vydavatelství Supraphon, které je jedním ze zakladatelů stanice. Rádio Echo zaměstnávalo zhruba padesát lidí, z toho třicet redaktorů. V následujících týdnech po zahájení zkušebního vysílání stanice dochází k dalšímu rozšiřování programu. Rádio Echo zavádí hlavní zpravodajskou relaci (po–ne v 18.00 hodin), dětskou komponovanou hodinu „Echo dětí“ (po–pá v 15.00 hodin), hodinu nazvanou „Dechovka“ (po–ne v 11.00 hodin), pořad analýz a komentářů „Souvislosti“ (po–pá v 16.15 hodin), magazín o hudbě „Hudební publicistika“ (po–pá ve 20.00 hodin) či sportovní magazín „Echo sport speciál“ (po–ne v 21.00 hodin).⁷⁴⁾ Po půlroce vysílání si stanice podle průzkumu Media projekt '94 získala 1,6 procenta posluchačů.⁷⁵⁾ Během své roční existence Rádio Echo nepřekročilo dvouprocentní sledovanost.

Po roce vysílání se Rádio Echo dostává do vážných finančních potíží, které část odborníků předvíдалa již po udělení licence této stanici.⁷⁶⁾ Proto 31. července 1995 je Rádio Echo nuceno kvůli nedostatku peněz přerušit své vysílání. Podle Lidových novin, které se odvolávají na šéfredaktora stanice Petra Havla, je vysílání přerušeno na třicet dní, což je zákonem daná lhůta na vyřešení interních problémů. Pokud však majitelé během této doby nenajdou dostatečně bohatého podílníka, který bude do stanice ochoten investovat, hrozí ukončení vysílání nadobro.⁷⁷⁾ Ještě před přerušením vysílání je kvůli „neúměrné předluženosti“ dána do likvidace akciová společnost Českomoravská rozhlasová, která byla výhradním výrobcem programu, distributorem signálu a tzv. servisní organizací Rádía Echo. Dne 9. srpna 1995 vzniká „Nadace Rádía Echo“, jejímž cílem je sehnat dostatek peněz na obnovení provozu stanice.

K tomu však nedošlo. Rádio Echo ani po měsíční lhůtě dané zákonem neobnovilo vysílání. Držitel licence se obrátil na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání se žádostí o prodloužení této lhůty. Mezitím generální ředitel Českého rozhlasu Vlastimil Ježek oznamuje připravenost své instituce znovu začít vysílat na tzv. druhé středovlnné síti – a to od 1. října 1995.⁷⁸⁾

Dne 8. listopadu 1995 Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání definitivně rozhodla o odnětí licence pro vysílání Rádía Echo. Mluvčí Rady Marína Landová v této souvislosti uvedla, že držitel licence nepředložil „žádné konkrétní materiály, které by nasvědčovaly tomu, že překlenul finanční problémy, do nichž se dostal“. Skončil tak podivný experiment Rady otevřít v České republice celoplošné středovlnné vysílání soukromým provozovatelům. Toto rozhodnutí Rady si od samého počátku vysloužilo kritiku nejen mediálních odborníků, ale i politiků. Udělení licence Rádíu Echo bylo v červenci 1994 jedním z důvodů odvolání takzvané první Rady ČR pro RTV.⁷⁹⁾ Druhá středovlnná síť, jejímž prostřednictvím rok vysílalo Rádio Echo, byla nakonec definitivně přidělena Českému rozhlasu – a to zákonem č. 301/1995 Sb.⁸⁰⁾

2.3 Destabilizace duálního systému rozhlasového vysílání

Při důkladné analýze prvního desetiletí existence duálního systému rozhlasového vysílání v České republice je možné vyzorovat několik momentů, které ohrozily stabilitu tohoto systému. Prvním z nich byl začátek extenzivního vývoje privátního sektoru vysílání a licenční politika Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání. Již několikrát jsem v této práci konstatoval, že Rada po svém vzniku v roce 1992 uplatňovala v rozhlasové části české mediální krajiny zjednodušené pojetí liberalismu, který se projevil i v její licenční politice. Na politiku vydávání velkého množství licencí tzv. první Rady navázala i Rada nová, která byla ustavena 9. července 1994. Neomezená víra v dogma trhu vedla regulační orgán k tomu, že byl schopen do svých oficiálních dokumentů vepsat krom jiných i tezi: „Rok 1993 bude zřejmě tím rokem, ve kterém na dosud vzájemně velmi podobné rozhlasové stanice začnou s plnou účinností působit tržní tlaky, které by měly celkovou skladbu vysílání držitelů licencí pozitivně ovlivnit.“⁸¹⁾ Zatímco mezirezortní komise (nejprve při vládě ČSFR, později při ministerstvu kultury ČR) přidělily do března 1992 celkem 36 licencí k provozování rozhlasového vysílání, Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání počet provozovatelů za rok a půl své existence zdvojnásobila. V roce 1994 vlastnilo licenci k vysílání více než šedesát subjektů. O rok později přibýlo dalších třicet provozovatelů. V roce 1995 mělo licenci k rozhlasovému vysílání na území České republiky 87 subjektů.⁸²⁾ Rozhodně však není možné konstatovat, že by „tržní tlaky pozitivně ovlivnily celkovou skladbu vysílání“ a vnesly do vysílání privátních rozhlasů programovou pestrost, jak předpokládala Rada.

Dalším momentem, který rozkolísal stabilitu duálního systému rozhlasového vysílání v České republice, byl zákon č. 36/1993 Sb., o některých opatřeních v oblasti rozhlasového a televizního vysílání.⁸³⁾ Tato právní úprava, která přerozdělila vysílací síť ve prospěch soukromých stanic na úkor veřejnoprávního rozhlasu, odkázala jeden ze tří okruhů veřejnoprávního rozhlasu pouze na střední vlny (vedení Českého rozhlasu vybralo stanici Praha). Zmíněná legislativní norma rovněž umožnila Radě experiment s otevřením středních vln privátnímu sektoru vysílání, který skončil krachem Rádía Echo, jak již bylo popsáno v předchozí podkapitole. Svůj díl viny na celé situaci měl i Český rozhlas, jehož vedení nezformulovalo jasnou představu o rozdělení svých programů do vysílacích sítí. Proto Rada ČR pro RTV ve Zprávě o stavu vysílání a o své činnosti z února 1995 konstatuje, že rozdělení rozhlasových sítí mezi veřejnoprávní a soukromý sektor považuje za vyhovující: „...Rada však postrádá neměnnou a ucelenou představu Českého rozhlasu o rozdělení jeho programů do jednotlivých sítí. Úvahy vztahující se k povaze veřejnoprávního vysílání Českého rozhlasu jsou ještě zřetelnější a potřeba definování jeho identity je ještě naléhavější.“⁸⁴⁾ Vypsání licenčního řízení na druhou středovlnnou síť a nekoncepční politika regulačního orgánu byly mezi výtkami, kvůli nimž se rozhodla Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR v červenci 1994 Radu odvolat.

2.3.1 Odvolání tzv. první Rady ČR pro RTV a ustavení Rady nové

První Rada byla ustavena v březnu 1992, kdy vstoupil v platnost zákon č. 103/1992 Sb., o Radě ČR pro rozhlasové a televizní vysílání, který schválila Česká národní rada 21. února 1992. Prvním předsedou byl 7. května 1992 zvolen Daniel Korte. Prvních deset měsíců své existence Rada pracovala v nedůstojných a provizorních podmínkách⁸⁵⁾, přesto uskutečnila několik zásadních kroků: 1. přebrala agendu po mezirezortních komisích, 2. vypracovala svůj statut, který upravil organizaci činnosti Rady a zavedl institut veřejného slyšení jako obligatorní součást licenčního mechanismu, 3. vytvořila svůj Úřad a zajistila jeho fungování a 4. pokračovala v udělování licencí k provozování rozhlasového a televizního vysílání. Regulační orgán po prvním roce existence považoval za svůj nej-

větší úspěch množství udělených licencí. Dne 6. března 1993 konstatoval předseda Rady Daniel Korte po pracovní návštěvě Velké Británie, že Česká republika patří při udělování soukromých licencí k evropské špičce: „Například Rakousko má dosud státní monopol. V Británii byla první licence na soukromé celonárodní rozhlasové vysílání udělena loni a Maďarsko nemá zákon o vysílání vůbec.“⁸⁶⁾ Z dnešního pohledu je zřejmé, že Rada na začátku své existence podřídila licenční politiku komerčním zájmům žadatelů na úkor zájmů posluchačů, kteří celkem logicky očekávají zajištění co možná největší plurality a pestrosti programových nabídek rozhlasových stanic. Podle první výroční zprávy evidoval regulační orgán na začátku roku 1993 zhruba stovku žádostí o regionální a lokální vysílání v pásmu velmi krátkých vln a bezmála sedmdesát přihlášek k vysílání rozhlasu po drátě.⁸⁷⁾ Rada proto pokračovala v udělování nových licencí a svou nabídkou licenčního řízení se snažila uspokojit vysokou poptávku. Během jediného roku tak počet provozovatelů rozhlasového vysílání v České republice zdvojnásobila. Licenci k rozhlasovému vysílání vlastnilo na konci prosince 1993 bezmála šedesát subjektů.

Ač jsem první Radu v této práci již několikrát podrobil kritice za uplatňování koncepce zjednodušeného liberalismu, je nepochybné, že právě první Rada má obrovskou zásluhu na vytvoření standardního duálního systému rozhlasové a televizního vysílání, který je běžný v západní Evropě.

První Rada během své existence čelila celkem odvážně tlakům z politických stran, které se snažily skrytě i otevřeně její činnost ovlivnit. Politici v některých případech přehlíželi základní skutečnost: totiž že regulační orgán v západoevropském pojetí duálního systému je nezávislý na vládě a na politických stranách. Učebnicovým příkladem nátlaku politické elity je stanovisko Občanské demokratické strany z 1. února 1993 k udělení licence společnosti CET 21 na provozování celoplošné televizní stanice Nova⁸⁸⁾: „ODS nesouhlasí s unáhleným rozhodnutím Rady pro rozhlasové a televizní vysílání udělit licenci společnosti CET 21 a doporučuje, aby Rada zvažila své rozhodnutí a opět se zabývala podmínkami udělení licence. ODS se domnívá, že rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání udělit licenci společnosti CET 21 bylo unáhlené, označuje ho za politicky nebezpečné a nadále trvá na tom, že Rada měla být před udělením licence dovolena do plného počtu devíti členů Poslaneckou sněmovnou.“⁸⁹⁾ Druhým podobným příkladem je stanovisko někdejšího předsedy ODS a premiéra Václava Klause, který kvůli rozhodnutí Rady vypsat licenční řízení na druhou středovlnnou síť a udělit licenci Rádiu Echo dovedl v rozhovoru pro Český rozhlas 19. dubna 1994 zpochybnit existenci regulačního orgánu: „Je to výsledek, který mě děsí a jenom naznačuje všechny mé pochyby o smyslu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Víím, že za tato slova budu peskován ve sdělovacích prostředcích, ale je to absurdní. Střední vlny byly pořád základem pro mnoho lidí. Moje devětasedmdesátiletá maminka tím pádem ztrácí rádio, protože dnešní velmi krátké vlny na svém přijímači nemá a je zvyklá už padesát nebo sedmdesát let poslouchat na středních vlnách. Myslím, že mnoha lidem dá práci, aby se vůbec naučili poslouchat jinde. Je to zlý krok a velmi se na něj mračím. Všem posluchačům bych chtěl opakovat, že Rada nepodléhá vládě. Vláda nemá sebelepší šanci do toho zasáhnout. Rada podléhá přímo parlamentu, a nevím, jestli ji parlament přímo řídí.“⁹⁰⁾

I přes slova o trhu, konkurenci a liberalismu v programovém prohlášení vlády z července 1992 dva výše uvedené příklady dokazují, jak politická elita uvažovala o svobodných médiích a jak se snažila do počáteční etapy formování duálního systému vysílání a rozhodování o licencích zasahovat. Vrcholem těchto úvah je poznámka premiéra Václava Klause z ledna 1993 o potřebě vlády „mít vlastní rozhlasovou vlnku“.

Kvůli snahám politické elity ovlivnit činnost Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání odstoupil i její první předseda Daniel Korte. Svou rezignaci na funkci předsedy i člena regulačního orgánu oznámil 27. května 1993 v dopise předsedovi Poslanecké sněmovny Milana Uhdemu (ODS). Jak Daniel Korte řekl později novinářům, v dubnu 1992 přijal funkci předsedy Rady s představou, že se bude podílet na práci orgánu, „který byl pro svoji specifickou koncipovanost jako instituce nezávislá na vládě a vlivu politických stran“. Tento model se podle jeho slov osvědčil v řadě demokratických zemí. Korte konstatoval, že Rada během své roční existence výrazně přispěla k demonopolizaci a deetatizaci vysílání. „V posledních měsících však sílí tendence vedoucí k okleštění pravomocí Rady a její nezávislosti. Situace se silně zpolitizovala. Tento trend vyvrcholil při projednávání nové zprávy o stavu vysílání a činnosti Rady při schůzi Poslanecké sněmovny 21. května 1993, kde se zcela zřetelně projevilo, že vůbec nejde o kvalitu zprávy, nýbrž o Radu jako takovou, o princip nezávislé instituce. Změna postavení Rady v tom smyslu, jak často zaznívá z úst některých poslanců a samotného premiéra, případně politizace Rady by byly nešťastným krokem zpět. Na tomto procesu se nehodlám podílet,“ řekl doslova Daniel Korte na tiskové konferenci.⁹¹⁾ Odstupující předseda předpověděl, že „vývoj směřuje k ustavení čehosi, jako je ministerstvo informací“. O několik dní později Daniel Korte obvinil v rozhovoru pro Lidové noviny z ohrožení nezávislosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání Občanskou demokratickou stranu (ODS). Rada podle Korteho dostávala od funkcionářů ODS signály ohledně udělování licencí: „Signálů bylo mnoho, byly